

Deze nota betreft het thema 'dijken en kades'

Dijken en kades beschermen tegen overstromingen. Deze keringen moeten berekend zijn op de effecten van het veranderde klimaat en bodemdaling. Rijnland voert waar nodig werkzaamheden uit, zodat de dijken en kades voldoen aan vernieuwde normen.

VV-besluitnota

Registratienummer:
19.072247

De verenigde vergadering

besluit:

1. Het samenwerkingsverband waarin Rijnland met vijf buurwaterschappen samenwerkt om de taak muskusrattenbeheer uit te voeren, te verlengen voor de periode 1 januari 2020 tot en met 31 december 2024;
2. dit vorm te geven door middel van het ondertekenen van bijgaande overeenkomst van kosten voor gemene rekening.

Context

Het samenwerkingsverband waarin Rijnland met vijf andere waterschappen samenwerkt om de taak muskusrattenbeheer uit te voeren, is eind 2019 aan verlenging toe. De samenwerking heeft de vorm van een gemene rekening en wordt praktisch vormgegeven door de uitvoerders van het muskusrattenbeheer centraal aan te laten sturen vanuit het kantoor van de Stichtse Rijnlanden in Houten.

De gemene rekening, oorspronkelijk uit 2012 toen de waterschappen deze taak bij wet kregen en veelal overnamen van de provincies, is tweemaal eerder verlengd.

Het samenwerkingsverband geeft zijn taak vorm vanuit een beleidsvisie. De beleidsvisie voor de periode 2020-2024 is in oktober 2019 vastgesteld, na consultatie van de deelnemende waterschappen in september 2019.

Argumenten

1.1 Muskusrattenbeheer draagt bij aan veilige waterkeringen

De muskusrat is een invasieve exoot die zich erg thuis voelt in waterkanten en keringen. Muskusratten graven zeer lange, vrij brede gangen in waterkeringen en ondergraven keringen zo geheel. Ze zijn behendig en kunnen ook achter lange stalen damwanden en andere constructies nestelen. Omdat de muskusrat geen natuurlijke vijanden heeft in Nederland, is niet beheren geen optie als we Nederland tegen overstromingen willen beschermen.

1.2 Muskusrattenbeheer is een wettelijk taak voor waterschappen

In de Waterwet is het muskusrattenbeheer opgenomen als specifieke taak voor de waterschappen. Artikel 3.2a van de Waterwet luidt: 'Het waterschap draagt zo goed mogelijk zorg voor het voorkomen van schade aan waterstaatswerken veroorzaakt door muskus- en beverratten'.

In juni 2019 hebben de waterschappen tijdens de ledenvergadering van de Unie van Waterschappen een nieuwe koers voor de invulling van deze taak afgesproken: terugdringen tot

aan de landsgrens. In de beleidsvisie 2020-2024 (bijlage 1, registratienummer 19.063702) heeft ons samenwerkingsverband deze koers overgenomen. Deze koers is diervriendelijker dan onze eerdere strategie 'landsdekkend bestrijden', omdat het betekent dat we toewerken naar een situatie waarin we veel minder dieren hoeven te doden.

1.3 De samenwerking voor de taak muskusrattenbeheer bevalt goed

Begin dit jaar is de samenwerking door de deelnemende waterschappen geëvalueerd. De beleidsdoelstellingen van de beleidsvisie 2017-2020 zijn behaald. Deze doelen gingen over diverse onderwerpen zoals samenwerking, streefcijfers voor aantallen vangsten, personeelsbestand en -ontwikkeling, innovatie en uitvoering. Daarnaast is een belangrijke conclusie dat alle waterschappen de samenwerkingsovereenkomst willen verlengen.

Het alternatief voor samenwerking (alleen doen) zou grote organisatorische inspanningen vergen en zou zeker voor Rijnland hogere kosten met zich meebrengen. Verdere schaalvergroting van de samenwerking –het andere alternatief- wordt later in de toekomst niet uitgesloten, maar er is voorlopig in dit samenwerkingsgebied een voldoende grote inspanning te leveren. Verdere schaalvergroting wordt komende jaren onderzocht door de waterschapsdirecteuren. Er wordt op dit moment landsbreed al veel kennis uitgewisseld tussen de beheerorganisaties en er wordt op beperkte schaal personeel uitgewisseld.

Met de huidige organisatorische vorm kan ook goed worden gewerkt aan duurzame inzet van de medewerkers, omdat het zwaar werk is. In de bijgaande beleidsvisie 2020-2024 is dit uitgewerkt in hoofdstuk 4.3. Technologische vernieuwing en digitale ontwikkeling nemen een belangrijke plaats in (hoofdstuk 4.2 van de beleidsvisie).

2.1 Financieel: Rijnlands bijdrage past in begroting en MJP 2020-2023

Bij het oprichten van het samenwerkingsverband is gekozen voor een overeenkomst met kosten voor gemene rekening. Deze constructie maakt het mogelijk kosten te verrekenen zonder dat hierover belasting verschuldigd is. Destijds was het beeld dat de afgesproken verdeelsleutel op een later moment herzien zou kunnen worden op basis van nieuwe kentallen. Ondertussen is duidelijk dat de fiscus geen ruimte meer biedt voor herziening van de kostenverdeelsleutel. Aanpassen hiervan zou leiden tot het wegvallen van het belastingvoordeel van 21%. Om die reden wordt voorgesteld de overeenkomst ongewijzigd te verleggen tot tenminste 31 december 2024.

In de beleidsvisie 2020-2024 gaan we uit van het begrote uitgavenniveau voor 2019 (€9.653.700,- per jaar) en daarbij jaarlijks toepassing van inflatiecorrectie.

In de periode 2017-2030 heeft MRB WMNL over een periode van 4 jaar 10% bezuinigd. Toen werd behaald efficiencyvoordeel omgezet in lagere kosten voor de deelnemende waterschappen. Voor de periode 2020-2024 is het voorstel om efficiencyvoordeel om te zetten in bereiken van het nieuwe doel, terugdringen tot de landsgrenzen, in 10 tot 15 jaar. Daarvoor moet nog veel gebeuren. De organisatie gaat komende jaar dus meer doen voor hetzelfde geld. Technologische vernieuwing zal daarbij een steeds grotere rol spelen.

Rijnland draagt een kleine €2.100.000,- op jaarbasis bij. Hiermee is rekening gehouden in begroting en MJP 2020-2023. Rijnlands bijdrage is 21,7% van het totaal. Zie bijlage 1 voor de gehele kostenverdeelsleutel en bijlage 2 voor de begroting 2019 (registratienummer 19.074239) Mede gezien de nog grote aantallen muskusratten in ons gebied, betaalt Rijnland minder per vangst dan sommige buurwaterschappen.

2.2 De gevraagde ondertekening door de dijkgraaf kan zonder mandatering plaatsvinden.

De dijkgraaf is volgens art. 95 Waterschapswet wettelijk bevoegd om overeenkomsten voor het hoogheemraadschap te tekenen.

Risico's

2.1 Eén van de andere waterschappen komt niet tijdig tot besluitvorming over de verlenging

Tot op heden is de intentie van alle zes deelnemende waterschappen om de samenwerking te verlengen. Wel moeten alle zes de algemeen besturen hier bij voorkeur nog voor 1-1-2020 mee instemmen. Er zijn eerder manieren gevonden om tijdelijke vertraging bij één van de deelnemende waterschappen op te vangen.

2.2 Eén of meer van de deelnemende waterschappen wil de kostenverdeelsleutel wijzigen

Gezien het daarbij optredende nadeel voor alle partijen (21% kostenverhoging, dus grofweg 2 mln op jaarbasis extra aan kosten te verdelen, op jaarlijkse kosten van nu ca. 9,7 mln), wordt niet ingeschat dat één van de besturen de verdeelsleutel wenst te wijzigen.